

Den 11 januari meddelade Myndigheten för yrkeshögskolan vilka ansökningar om att bedriva YH-utbildningar (program) som beviljats. Bolagen inom AcadeMedia YH lyckas som helhet mycket väl, och tar marknadsandelar på en växande marknad. Under bevakningsområde Konkurrenter kan du se en sammanställning som bland annat visar hur det gick för våra främsta konkurrenter inom yrkeshögskolan. Där framgår även att de kommunala utbildningsanordnarna tar en större andel av utbildningsplatserna än föregående år.

"Glädjebeskedet - ingen kris på arbetsmarknaden". Det var Dagens Nyheters och Västerbottens-Kurirens rubriker efter att Arbetsförmedlingen den 13 december publicerat sin prognos för arbetsmarknaden 2024-2025. Sveriges Radio valde istället "Ny prognos: Arbetslösheten ökar 2024". I denna rapport reder vi ut vad prognosen egentligen säger. Kortversionen lyder: 2024 kommer att se ca 21 000 fler inskrivna på AF i Sverige, något fler än vad AF trodde i prognosen från i våras men en mild ökning för att vara i en lågkonjunktur.

Regleringsbrevet för 2024 publicerades som vanligt strax före jul. Dessa innehåller sällan stora nyheter utan kodifierar mest vad som redan beslutats i höstbudgeten. Små rörelser i statens styrning kan dock finnas i de *mål* och *uppdrag* man ger myndigheterna. Vi bevakar regleringsbrevet för Arbetsförmedlingen, Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan.

Om detta och mer kan du läsa längre ner i rapporten. Klicka på de feta rubrikerna/länkarna. Har du frågor eller synpunkter kring innehållet i denna rapport, tveka inte att kontakta ola.johansson@academedia.se.

POLITIK OCH REFORMER

PUBLIKT.SE, 18 JAN

Stort intresse för omställningsstudiestöd

OMSTÄLLNING - Sju av tio över 35 år funderar ibland på att byta yrke. Var fjärde tror att de då kommer använda det nya omställningsstudiestödet, visar en rapport från Sveriges kommuner och re...

Kommentar: Införandet av det nya stödet har liknats vid ett fiasko. Intresset var större än någon väntat, reglerna snåriga och CSN:s hantering präglades av resursbrist. I år har myndigheten fått mer resurser och i höstas föreslog regeringen att regelverket förenklas. Målet var "kortade handläggningstider och mer automatiserade processer".

Nu har förslagen gått på remiss. En viktig förändring som föreslås är att det inte ska spela någon roll om den som söker stödet redan jobbar i en bransch där det råder kompetensbrist, huvudsaken är att personen söker sig till ett bristyrke. På så vis hoppas regeringen underlätta omställning för undersköterskor och annan bristpersonal som varit "inlåsta" enligt det nu gällandet regelverket.

Om man lyckas med föresatsen att korta handläggningstiden är det rimligt att anta att fler beviljas omställningsstudiestödet och att fler därmed söker till yrkeshögskola och högskola/universitet (och i viss mån komvux, men hittills har få sökande beviljats stödet för komvux-studier). Ändringarna föreslås gälla först från 1 januari 2025, men CSN har i ett yttrande sagt att det är möjligt att tillämpa dem redan från april 2024.

Utbildningsområden för pilotverksamheten

Myndigheten för yrkeshögskolan ser att ett antal utbildningsområden är aktuella för första ansökningsomgången inom pilotverksamheten för yrkesutbildning på gymnasial nivå för vuxna 2024.

Kommentar: Piloten avser den nya form av yrkesutbildning som nu utreds av Yrkesvuxutredningen. Formen föreslås heta *yrkesskola* och vara en gymnasial yrkesutbildning som lånar det bästa från yrkeshögskolan (främst den nära kopplingen till arbetslivet). Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) har fått i uppdrag att genomföra en pilotomgång med den nya utbildningsformen. Den 24 januari höll MYH ett webinarium där följande meddelades:

- Pilotprojektet kommer att pågå 2024-2026 och omfatta ca 500-600 utbildningsplatser.
- Endast befintliga YH-anordnare kan bli aktuella.
- Utbildningarna ska vara bundna (ej distans), ges på helfart och tillhöra vissa utbildningsområden (se vilka genom rubriken/länken överst i denna nyhet).
- Ansökan öppnar andra halvan av februari och beslut meddelas i april.

Deltog på webinariet gjorde även Margaretha Land, sekreterare i Yrkesvuxutredningen. Hon kunde avslöja följande om utredningens kommande förslag om den nya utbildningsformen, yrkesskola:

- Särskild vikt har lagts vid att avgränsa den nya yrkesutbildningen mot kommunal yrkesutbildning (yrkesvux) och yrkeshögskoleutbildning. Det har lyfts farhågor från flera håll att den riskerar att "kanibalisera" på dessa.
- Målgruppen ses främst som karriärväxlare.
- Finansiering som för YH (dvs. statlig).
- Poängsystem och betyg som inom YH.
- Endast yrkeskurser, inga allmänteoretiska kurser.
- Obligatorisk LIA om 25 procent.
- Behörighet enligt komvux, men inslag av YH för antagning. Urval endast genom särskilt prov.
- Grundtanken är att man går direkt till jobb efter utbildningen, men för att undvika inläsning ska man kunna bygga vidare med både komvux- och yh-utbildning.

Yrkesvuxutredningen presenteras i sin helhet 16 februari. Om pilotprojektet faller väl ut ligger en eventuell implementering av yrkesskolan ändå långt fram i tiden. Efter genomförd pilot väntar ytterligare beredning, remiss, formulering av proposition och godkännande av riksdagen. Vi har dessförinnan hunnit med ett nytt riksdagsval.

Fler arbetslösa ska flytta för att få jobb

Vi har över 400 000 arbetslösa i Sverige. Samtidigt letar arbetsgivare från hela landet med ljus och lykta efter kompetenta medarbetare. Den som är arbetslös måste vara beredd att flytta eller byta yrke för att få jobb. Arbetsförmedlingen får nu i uppdrag att öka den geografiska och yrkesmässiga rörligheten bland arbetssökande. Det framgår av regeringens beslut om Arbetsförmedlingens regleringsbrev för 2024.

Regleringsbreven 2024

Vi bevakar regleringsbreven för Arbetsförmedlingen, Skolverket och Myndigheten för yrkeshögskolan. I regleringsbreven för 2024 slås expansionen av yrkeshögskolan och regionalt yrkesvux fast. Små rörelser i statens styrning kan ibland skönjas i de mål och uppdrag regeringen ger myndigheterna. I bifogad fil sammanfattas det viktigaste för respektive myndighet.

Regleringsbreven justeras ofta under året, särskilt i samband med regeringens vårbudget. De senaste versionerna av samtliga regleringsbrev nås via [Ekonomistyrningsverket](#).

DEMOGRAFI OCH MAKROFAKTORER

SVERIGESLARARE.SE, 25 JAN

Var fjärde elev som påbörjar gymnasiet tar inte examen

Skolverkets senaste statistik, avseende elever som började gymnasiet hösten 2020, visar att 79,7 procent av eleverna på de nationella programmen tog gymnasieexamen inom tre år. Det är samma andel som året dessförinnan. Sett till hela gymnasieskolan, inklusive eleverna på introduktionsprogrammen, så når endast 70,8 procent en examen.

Bifogade filer

[SCB-Studieresultat-2023.pdf](#)

CSN.SE, 25 JAN

Fler studerande i högre ålder

Det har blivit allt vanligare att studera lite längre fram i livet. I jämförelse med en genomsnittlig studerandegrupp sticker studerande i högre ålder ut på vissa sätt. En stor skillnad är till exempel att förhållandevis få studerande i åldern 47–60 år använder studiemedel – men andelen som gör det ökar.

Bifogade filer

[CSN---Studerande-i-hgre-lder.pdf](#)

SCB.SE, 29 JAN

Personalutbildning på distans ökar markant

Den snabba tekniska utvecklingen och coronapandemin har bidragit till en högre omställningstakt och större efterfrågan av digitala lösningar för att bedriva utbildning. Det märks inom all utbildning men särskilt inom personalutbildning. Från 2016 till 2022 har andelen personalutbildning på distans ökat från 5 till 35 procent.

SCB.SE, 25 JAN

Brist på utbildade inom vård och teknik

Arbetskraftsbarometern är en årlig undersökning där arbetsgivarna själva har svarat på frågor om vilka utbildningar som har brist på arbetssökande och inte. Det innebär att informationen om vilken kompetens som behövs på arbetsmarknaden kommer direkt från de som står för rekryteringarna.

Årets Arbetskraftsbarometer visar brist på utbildade från flera av gymnasieskolans yrkesprogram. Cirka 8 av 10 arbetsgivare gör bedömningen att det är brist på nyutexaminerade med gymnasieutbildning i automation, fordon samt dator- och kommunikationsteknik.

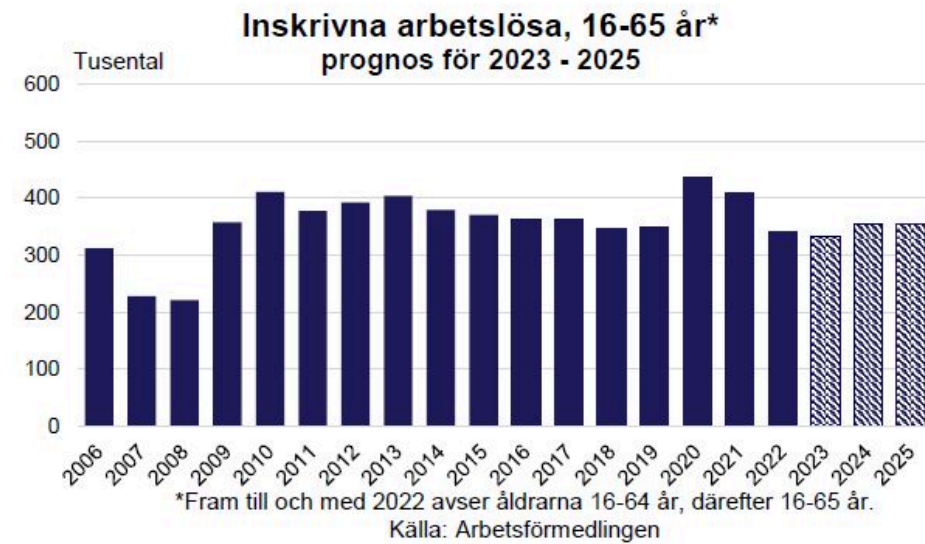
Kommentar: Arbetskraftsbarometern kommer från och med 2024 att ersättas av den årliga undersökningen *Lediga jobb och rekryteringsbehov*.

Sedan hösten 2023 publicerar Skolverket [regionala planeringsunderlag](#). Dessa torde bättre än Arbetskraftsbarometern spegla det framtida behovet av utbildning, men dras med begränsningen att de endast publiceras var tredje år.

ARBETSFÖRMEDELINGEN.SE, 24 JAN

Arbetslösheten ökar – men bristen på utbildad arbetskraft består

Ny prognos för 2024-2025. Arbetsmarknaden har varit överraskande motståndskraftig, men de senaste månaderna har arbetslösheten börjat öka. Nästa år väntas arbetslösheten fortsätta uppåt för att sedan minska sakta under 2025

Kommentar: Vi har en hög arbetslöshet, det har vi haft i 15 år. Som leverantörer av vuxenutbildning och matchningstjänster är vi viktiga och verkar på en gynnsam marknad. Sannolikheten är dock låg att arbetslösheten ökar markant framåt. Detta gäller oavsett konjunktur och smärre kriser. De svängningar i arbetslöshet vi kan förvänta oss är också små, baserat på hur det sett ut historiskt; som mest ca +- 30 000 personer nationellt. Det är ungefär +- 6 procent. En sådan förändring kan heller inte omsättas direkt i motsvarande ökning av volymer inom vuxenutbildning då alla arbetslösa inte väljer att studera. Några hamnar i matchningstjänster, arbetsmarknadsutbildning eller andra insatser, andra får nytt jobb på egen hand. Slutsatsen är att arbetslöshetens normala svängningar endast har begränsad verkan på volymerna inom våra verksamheter. För en markant påverkan krävs en kris som pandemin (antalet arbetslösa steg med närmare 20 procent 2019-2020) eller finanskrisen 2007-2009.

Skälet till att vi ändå löpnade bevakar arbetslösheten är att den trots allt är *en* av flera faktorer som hänger samman med efterfrågan på våra tjänster. Andra faktorer av betydelse är olika typer av reformer som påverkar incitamenten att söka en utbildning (som omställningsstudiestöd och utbildningsplikt), lagstiftning som breddar eller snävar in gruppen av personer som kan/vill ta det av våra utbildningar (som migrationslagstiftningen) eller ökad statlig finansiering av olika typer av vuxenutbildning (som kunskapslyften).

Vi hör nu om [rekordmånga konkurser](#) och höga varseltal (se även nyheten under denna). Kommer vi därmed att se ökning av antalet elever inom komvux? Svaret är nej, åtminstone inte på grund av att antalet arbetslösa ökar. Varsel leder inte alltid till uppsägningar och konkurser rör ofta små- eller enmansbolag och därmed har de begränsade effekter på arbetsmarknaden som helhet. (Finansminister Svantesson redogjorde, för detta under en [pressbriefing om det ekonomiska läget](#)15 januari.)

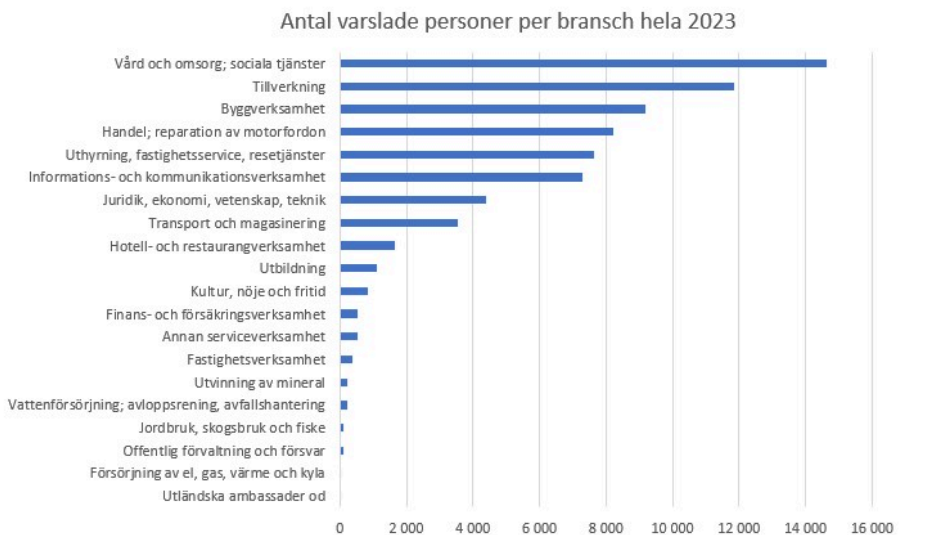
SVERIGESRADIO.SE, 29 JAN

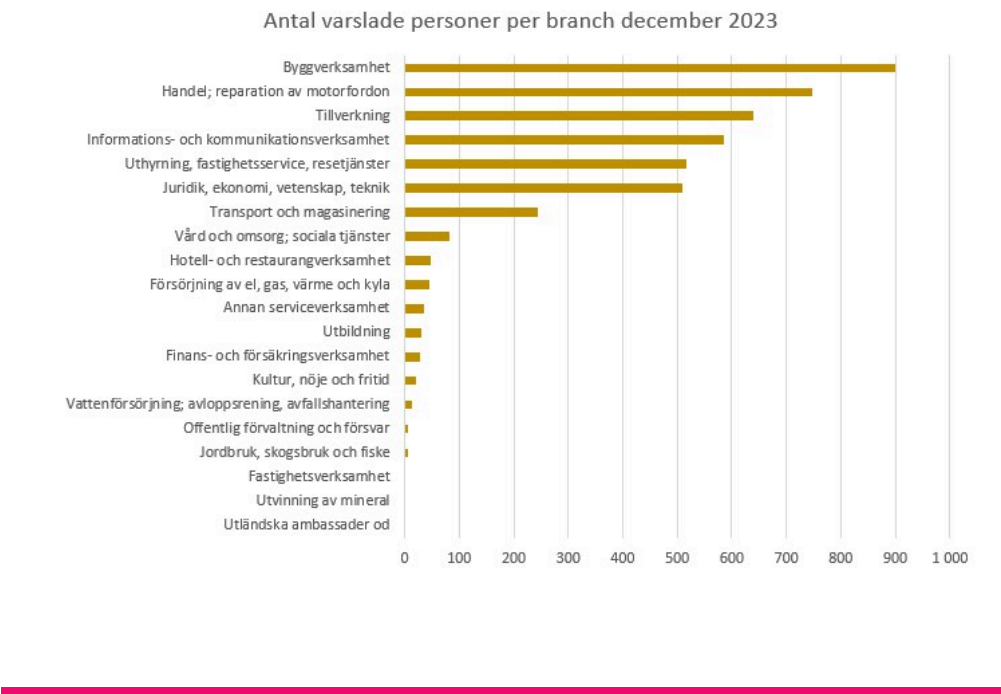
Byggbranschen drabbad av varsel – oro bland gymnasieelever på byggnadsprogram

Det nya året inleds med 2024 tuffa ekonomiska tider och lågkonjunktur. Det har även börjat märkas inom byggbranschen, som kantats av varsel och konkurser under hösten.

Kommentar: Nyheten illustrerar skillnaderna i varsel mellan olika branscher. För hela 2023 har varslen varit som störst inom vård och omsorg och sociala tjänster. Byggbranschen har haft det tufft särskilt andra halvan av 2023 och under december varslades det flest personer inom denna bransch.

Källa [Arbetsförmedlingen](#), där mer detaljerad varselstatistik finns att läsa.

KONKURRENTER

MYH.SE, 29 JAN

Storsatsning på teknik och grön omställning när YH växer

I juni förra året stängde den senaste ansökan om att bedriva program inom yrkeshögskolan och i december beslutade riksdagen att anslaget till utbildningsformen skulle öka med 15 procent på tre år. Nu presenterar Myndigheten för yrkeshögskolan vilka ansökningar om att bedriva YH-utbildning som beviljats och hur det framtida utbudet av utbildningar ser ut. I nyheten nedan kan du ta del av resultatet och se vilka ansökningar som beviljats i ansökningsomgången 2023.

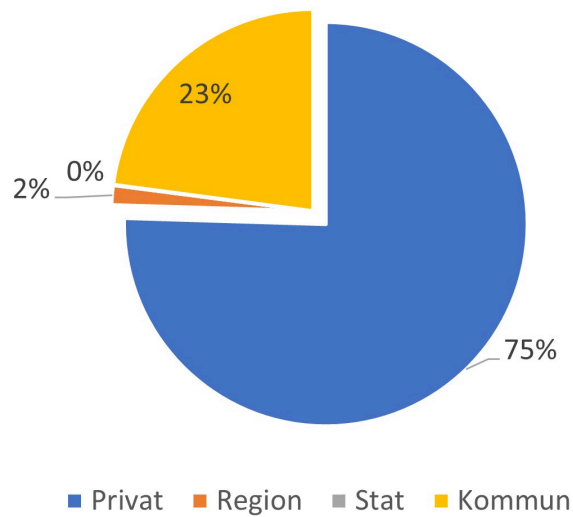
Kommentar: Tabellen nedan visar utbildningsanordnare med stort antal beviljade platser i sökomgång 2023, motsvarande siffror för 2022 samt förändring mellan de två sökomgångarna.

AcadeMedia YH får drygt 29 procent fler platser beviljade denna omgång än föregående. Den totala marknadsandelen ökar från 21 till 23 procent. Inom området Samhällsbyggnad och byggteknik är marknadsandelen hela 38 procent.

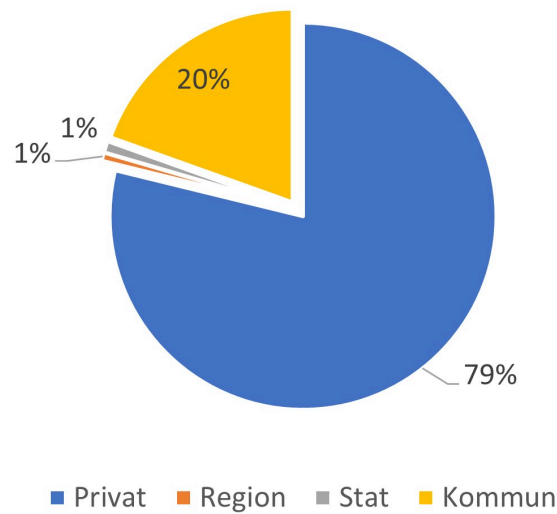
De kommunala/regionala utbildningsanordnarna tog 25 procent av beviljade platser, upp från 20 procent föregående år (se tårtdiagram).

Huvudman	Utbildningsanordnare	Beviljade platser 2023	Beviljade platser 2024	Förändring 2022-23
Privat	Hermods	2 820	1 848	53%
Privat	Plushögskolan (3 varumärken)	2 759	1 986	39%
Privat	TUC	1 890	2 110	-10%
Privat	KYH	1 776	1 300	37%
Privat	YH Akademin	1 517	1 860	-18%
Privat	Lernia	1 410	1 290	9%
Privat	Nackademin	1 365	1 260	8%
Kommun	Yrgo, Göteborgs stad	1 359	1 000	36%
Privat	Folkuniversitetet	1 215	848	43%
Privat	John Ericsson Institutet	837	390	115%
Privat	Jensen Education	834	48	1638%
Privat	EC Utbildning	805	858	-6%
Kommun	Campus Nyköping	782	510	53%
Privat	Stiftelsen Stockholms Tekniska Institut	760	165	361%
Kommun	Frans Schartau	755	165	358%
Privat	IHM	735	1 540	-52%
Privat	Grit Academy	675	105	543%
Privat	IT-högskolan	580	510	14%
Kommun	Xenter Yrkeshögskola	495	220	125%
Privat	Blue Peak	485	120	304%
Privat	Medieinstitutet	420	936	-55%
Privat	KUI	390	300	30%
Privat	Changemaker Education	390	670	-42%
Privat	Stockholms Int. Handelshögskola	385	175	120%
Privat	SMH	315	210	50%
Kommun	Campus Varberg	300	180	67%
Privat	FEI	210	525	-60%
Privat	Movant	140	96	46%
Privat	TGA	105	96	9%

Fördelning beviljade plaster, typ av huvudman 2023

Fördelning beviljade platser, typ av huvudman 2022

UPPHANDLING

WERKET, 19 JAN

ROM-leverantörer får stötta deltagare efter avslut

Arbetsförmedlingen har på lokal nivå fram till nu motsatt sig att leverantörer av matchningstjänsten ROM 2 fortsätter att stötta deltagaren efter att tjänsten avslutats och deltagaren fått anställning. Detta utifrån en strikt tolkning av sekretessreglerna. För många matchningsleverantörer har denna tolkning inneburit stora problem då den resterande halvan av resultatersättningen inte faller ut förrän deltagaren varit i sysselsättning i sex månader.

Nu förtydligar Arbetsförmedlingen att sådana stöttande insatser *inte* strider mot sekretessregler eller avtalsvillkor.

Bifogade filer

[AF-frtydligar.pdf](#)

Förenkla deltagandet för företag och idéburen sektor i offentlig upphandling

Upphandlingsmyndigheten ska analysera möjligheterna att förbättra konkurrensen på den offentliga marknaden genom att öka användningen av utvärderingsmodeller där inte enbart pris utan även kvalitet bedöms.

– Att underlätta för idéburen sektor kan ske på olika sätt. Min uppfattning är att det finns möjligheter med gällande regelverk men att de möjligheterna används för lite. Jag vill att Upphandlingsmyndigheten i högre utsträckning ska bidra till att idéburna aktörers arbete och att deras särskilda potential tas till vara, säger civilminister Erik Slottner.

Sedan årsskiftet finns det exempelvis en möjlighet för upphandlande organisationer att reservera deltagande i upphandling och rätten att delta i valfrihetssystem för idéburna aktörer. Även direktupphandlingsgränserna för sociala tjänster har höjts avsevärt.

Kommentar: Vuxenutbildning tillhör de sociala tjänster som nämns ovan. Den nya [direktupphandlingsgränsen](#) är 8,1 mnkr, upp från 7,7 mnkr. Det innebär att en kommun som avser upphandla vuxenutbildning för ett värde som understiger 8,1 mnkr inte behöver annonsera upphandlingen utan kan vända sig direkt till en eller flera leverantörer och be om anbud.

Academedia

support@nobicon.se, +46 (0)90 14 42 70

[Gå till portalen](#)
[Avsluta prenumeration](#)

[Läs villkor och information om behandling av personuppgifter](#)